

Met Kars Veling bouwen aan de basis

Verslag Extra Uniecongres ChristenUnie 22 juni 2002 Johannes Fontanus College te Barneveld

1. Opening

Voorzitter Thijs van Daalen opent de vergadering om 10.00 uur en stelt voor om psalm 24 vers 1 en 4 (nb) te zingen. Daarna heet hij iedereen van harte welkom, met name de leden die op persoonlijke titel zijn gekomen. Hierna gaat hij voor in gebed. Vervolgens leest de voorzitter Jesaja 40: 25-31.

Van Daalen benadrukt dat we ootmoedig moeten zijn en ons in de eerste plaats op God moeten richten. Daarna wordt psalm 27: 7 gezongen.

De voorzitter geeft aan dat de teleurstelling na de verkiezingsuitslag groot was, maar dat er veel werk is verzet en ook in de afgelopen twee jaar veel resultaten zijn gehaald. Vandaag kijkt de ChristenUnie terug op het resultaat en werken we aan de uitbouw van de partij.

2. Mededelingen van het bestuur

In totaal zijn er 384 stemmen mogelijk. 344 daarvan zijn er aanwezig, het quorum is dus ruim gehaald. Een tweetal afmeldingen: kiesvereniging Hoogeveen en Eerste Kamerlid dhr. J.P. de Vries.

3. Vaststellen orde van de vergadering

De ordevoorstellen over de wettigheid van het congres, over het spreekrecht van individuele leden tijdens de ochtendvergadering, over de inlevertijd van de moties en de volgorde van de behandeling van de moties worden alle met bijna algemene stemmen aanvaard.

4. Introductie stemcommissie

Als leden van de stemcommissie worden benoemd: de heren Hamelink, Van Kamp, Struik, Meijer en De Boer en mw. Krijger.

Dhr. Van Dieren vraagt of er nu ruimte is voor ordevoorstellen. Hij wil dat het bestuur zich onthoudt van stemadvies. De voorzitter geeft aan dat het bestuur geen stemadvies zal geven, maar eventueel wel opmerkingen over inhoud van moties zal maken. Van Dieren concludeert dat een ordevoorstel dan niet nodig is.

5. Toelichting evaluatierapport door Roel Kuiper en Peter van der Bijl

Peter van der Bijl, de nieuwe directeur van het landelijk bureau stelt zich voor. Samen met Roel Kuiper, directeur van het wetenschappelijk instituut heeft hij het evaluatierapport opgesteld. Kuiper geeft een korte toelichting op het rapport. Doel was het verwerken van de vele kritiek. Het is goed om de bevindingen te rapporteren en in een perspectief te zetten. Het gaat zowel om achteruit- als vooruitkijken, er moet perspectief geboden worden. Kuiper is blij dat het rapport veel erkenning vindt binnen de partij. Voor vandaag benadrukt hij dat het van belang is om conclusies te trekken en in een constructieve fase te komen.

Het rapport probeert drie vragen te beantwoorden: wat is gebeurd, hoe komt dat en wat zegt dat over de partij. De auteurs hebben het rapport gemaakt op verzoek van het bestuur. De auteurs zijn aanspreekbaar op de inhoud van het rapport, het bestuur heeft de aanbevelingen overgenomen. Er is nog geen actieplan om die aanbevelingen uit te werken, dat heeft te maken met de korte tijdspanne van het opstellen van het rapport. De inbreng van het congres wil Kuiper gebruiken voor de concrete plannen.

Tot slot geeft Kuiper aan dat de ChristenUnie niet van vandaag of gister is. Het gaat om volharding, zeker als er teleurstellingen zijn. De verkiezingen hebben geleerd dat de ChristenUnie er nog niet is. Maar de ChristenUnie moet zich volhardend blijven inzetten voor politiek tot eer van God.

6. Stellen van vragen

In totaal maken 28 mensen opmerkingen of stellen vragen. Deze kunnen in een aantal categorieën geclusterd worden.

In de eerste plaats zijn er veel vragen en opmerkingen over de inhoud en de koers van de partij. De boodschap kwam niet goed over, het is niet duidelijk waar de ChristenUnie staat in vergelijking met

CDA en SGP, de ChristenUnie leek teveel op het CDA, de partij moet zich meer afzetten tegen het CDA, de grondslag kwam niet goed uit de verf, er is teveel aandacht geweest voor de compromissen rond regeringsdeelname, het profiel van de ChristenUnie is te links, er is te weinig aandacht voor de landbouw, de lijsttrekker was niet scherp in debatten, de ChristenUnie maakte zelf geen nieuws en er is onduidelijkheid over begrippen die ChristenUnie gebruikt.

In een reactie geeft Kuiper aan dat het goed is om na te denken over de koers van de ChristenUnie, het thema landbouw zal daarbij zeker aan bod moeten komen. Wel vraagt hij zich af of de ChristenUnie nu echt links is of dat het meer aan de beeldvorming ligt. Op het punt van financieel-economisch beleid is de ChristenUnie zeker niet links. Over de verhouding met het CDA wil Kuiper nu nog geen uitspraken doen, daarvoor wacht hij eerst de resultaten af van een onderzoek waarom mensen zijn overgestapt op het CDA. De huidige fractie moet nu laten zien waar de ChristenUnie voor staat.

Een tweede categorie opmerkingen bestaat uit de oproep om ootmoedig te zijn, de stijve knieën te buiten, te bidden en terug te keren naar de kern: het volgen van Christus.

Kuiper was blij met deze reacties en reageerde instemmend.

Daarnaast werden er kritische noten gekraakt over de interne partijstructuur, deze zou te veel top-down zijn, leden zouden te weinig inbreng hebben. Interne democratisering en het actief betrekken van individuele leden op congressen werd als oplossing aangedragen. Daarnaast werd aangedrongen op een fusie om zo de inspraak van leden beter vorm te geven. Een afgevaardigde merkte echter op de huidige structuur van kiesverenigingen op het congres prima te vinden. Leden moet op lokaal niveau hun stem laten gelden.

Kuiper vindt het nu een goed moment om te werken aan de interne democratisering. Die democratisering moet gebeuren, los van het fusietraject, want dat traject kost nog enige tijd aldus de directeur van het wetenschappelijk instituut. Een manier om leden te betrekken is om congressen politieker te maken. Hoe de interne democratie precies vorm moet krijgen is een punt van nadere bezinning evenals de plaats van individuele leden op een congres.

De laatste categorie opmerkingen betrof de verantwoordelijkheid over campagne en inhoudelijke inbreng. Een aantal vragen werden gesteld wie nu precies verantwoordelijk was voor de richting van de campagne, wie de besluiten nam om de koers van de campagne niet te verleggen nadat er wel signalen waren geweest die dat zouden rechtvaardigen. Ook kwam de vraag aan bod wie de politieke lijn bepaalt.

Kuiper geeft aan dat er een mix van factoren was die het heel moeilijk maakt om precies de verantwoordelijken aan te wijzen. Er waren de externe factoren van de moord op Fortuyn en de uitstraling van Balkenende en daarnaast veel interne factoren debet aan de verkiezingsuitslag.

Door de toevloed aan vragen liep dit agendapunt een half uur uit, zodat de aanwezigen 30 minuten later aan de discussiegroepen begonnen.

De discussiegroepen

Tijdens het uniecongres is er anderhalf uur tijd om in kleine groepen te discussiëren over de verschillende aanbevelingen uit het evaluatierapport. In 30 groepen spreken ongeveer 500 mensen over de aanbevelingen en hoe die concreet uitgevoerd konden worden. Ook krijgen de deelnemers de gelegenheid een algemene reactie te geven op het rapport en de campagne.

De algemene reactie op het rapport is positief-kritisch, aanwezigen zijn blij met het verschijnen van dit rapport en het feit dat er een congres aan verbonden is. De reactie is positief omdat er constructief is nagedacht over de toekomst en de manier waarop mensen samen aan het werk kunnen en moeten voor de ChristenUnie. De reactie is tegelijk kritisch omdat men veel pijnpunten signaleert in de afgelopen campagne. Vooral het gebrek aan contact met en inschakeling van de achterban is een punt dat veel kritiek oogst. De campagne is van boven af gevoerd en men voelde zich daar niet bij betrokken. Een tweede pijnpunt is het ontbreken van een helder, christelijk politiek geluid. Het onderscheidend vermogen van de ChristenUnie was niet groot genoeg.

Uit de discussiegroepen zijn veel ideeën gekomen over hoe de partij vanaf nu kan werken. Zo werd bij aanbeveling 1.1 genoemd dat er een onderzoek nodig is naar de vraag waarom mensen op het CDA hebben gestemd. Bij 2.1 kwam naar voren dat er meer persoonlijke verhalen in HandSchrift mogen. Daarnaast moeten er politiek inhoudelijke bijeenkomsten voor de leden georganiseerd worden (2.2) en moet er nu gekeken worden naar politieke talenten, zowel landelijk als lokaal en dient er training voor hen te komen (2.3). Bij aanbeveling 3.1 werd het idee geopperd om rond de kamerleden een

kennisnetwerk te vormen die input levert voor de discussies. Een discussiegroep stelde voor om individuele leden meer stemrecht te geven op uniecongressen naar aanleiding van 4.1. Aanbeveling 4.2 leidde tot de opmerking dat unies op eigen tempo moeten fuseren. Tot slot werd bij 4.3 het idee naar voren gebracht om de inbreng van leden stimuleren door een voorcongres te organiseren over politieke onderwerpen.

Dit is slechts een kleine greep uit de resultaten uit de 30 discussiegroepen. Er zijn vele ideeën geopperd om de aanbevelingen te concretiseren. Van elke discussiegroep wordt een verslag gemaakt en dat gebruikt zal worden bij de verdere ontwikkeling van plannen.

7. Stemming moties

De voorzitter heropent de vergadering om 14.07 uur met gebed. Daarna zingt het congres gezang 427. Herman Bouma zal de vergadering technisch leiden, Thijs van Daalen zal waar nodig vanuit het bestuur toelichting geven op de moties.

Bouma stelt voor iedere motie-indiener anderhalve minuut te geven om de motie toe te lichten en het bestuur maximaal 30 seconden om te reageren. Dit voorstel wordt met bijna algemene stemmen aanvaard. De behandeling gaat per aanbeveling. Eerst wordt over de aanbeveling gestemd, daarna over de moties.

Aanbeveling 1.1 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Perspectief vraagt of het bestuur niet alleen de aanbevelingen overneemt, maar ook het achterliggende hoofdstuk. Thijs van Daalen antwoordt dat het bestuur op het volgende uniecongres terug zal komen op die punten uit het rapport waar het bestuur meent dat die niet goed verwoord zijn. Op de vraag van Perspectief of het bestuur dan met een mening komt over de hele inhoud van het rapport, antwoordt Van Daalen ontkennend.

- *Motie 1.1. a*; KV Amsterdam stelt dat de nieuwe kiezersgroepen in beeld gebracht moeten worden. Het is belangrijk om te kijken naar nieuwe kiezers. Deze motie wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Aanbeveling 2.1 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

- *Motie 2.1 a*; KV Amsterdam geeft toelichting op haar motie waarin gevraagd wordt een werkgroep 'allochtonen, minderheden, multiculturele samenleving' in te stellen met als oogmerk allochtonen en minderheden actiever te laten worden binnen de partij en in samenwerking met hen na te denken over de multiculturele samenleving. Deze motie wordt met bijna algemene stemmen aangenomen. Na een vraag van Benard van Perspectief merkt de technisch voorzitter op dat er over een ordevoorstel is gestemd en dat er niet opnieuw over gediscussieerd gaat worden.
- *Motie 2.2. a*; Benard geeft een toelichting op de motie. Besluiten worden in te kleine kring genomen en dat terwijl de campagne geworteld moet zijn in de regio. Perspectief roept het uniebestuur op veel mensen in te schakelen en daarbij de jongeren niet te vergeten. Daarnaast wil Perspectief dat er provinciale/regionale campagneteams in worden gesteld die worden aangestuurd/ondersteund door een landelijk team.
- *Motie 2.2 b*; KV Den Haag vindt dat er een commissie moet komen die duidelijk maakt wat de politieke inhoud van de ChristenUnie is. Het bestuur wordt gevraagd het curatorium van het wetenschappelijk instituut een dergelijke studiec commissie in te laten stellen.
- *Motie 2.2. c* wordt toegelicht door een deelnemer uit lokaal 119. Communicatie moet een kernelement van de ChristenUnie worden om zo duidelijk te maken waar de ChristenUnie voor staat.
- *Motie 2.2. d* verzoekt het bestuur om de bijbelse gefundeerde politieke boodschap in alle activiteiten goed te laten doorklinken. In de toelichting geeft de afgevaardigde van Wierden-Enter aan dat hij betrokkenheid en bezieling miste in de communicatie. De voorzitter maakt duidelijk dat het bestuur de moties van lokaal 119 en Wierden-Enter zo beschouwt dat ze waar mogelijk aanvullend zijn.

Aanbeveling 2.2 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Dit geldt ook voor de moties 2.2 a en 2.2 c. Motie 2.2 b en 2.2 d worden met een kleinere meerderheid aangenomen.

Na enige commotie over de vraag of eerst de moties behandeld dienen te worden of eerst de aanbeveling, besluit de technisch voorzitter eerst de moties aan de orde te stellen, vervolgens over de aanbevelingen te stemmen en daarna over de moties..

- *Motie 3.1a*; KV Haarlem licht de motie over de kandidaatstelling toe. Het bestuur heeft toegezegd zo spoedig mogelijk een evaluatie te doen van de kandidaatstelling en dat is al meer dan een jaar geleden. De voorzitter reageert dat het de bedoeling was van het bestuur om met de evaluatie naar het congres te komen. Verder vindt hij het goed dat de tekst van de aanbeveling zo wordt aangepast. Echter door de huidige structuur zijn een aantal zaken verenigingsrechtelijk niet mogelijk.
- *Motie 3.1b*; KV Haarlem geeft aan dat het congres moet besluiten over de procedurewijziging kandidaatstelling Eerste Kamer. De voorzitter vraagt of er in de geest van de evaluatie van de kandidaatstelling van de Tweede Kamer gehandeld mag worden als deze motie aangenomen wordt.
- *Motie 3.1 c* over de selectie van Kamerleden krijgt geen toelichting.
- *Motie 3.1 d*; KV Almere licht deze motie toe. Er is meer betrokkenheid van de leden nodig bij de kandidaatstelling. Formeel is er geen indiener van motie 3.1 e. Na stemming wordt besloten deze geen onderdeel van de vergadering te laten zijn.

Aanbeveling 3.1 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Motie 3.1a wordt met een kleine meerderheid aangenomen. 3.1b, c en d worden met grote meerderheid verworpen.

- *Motie 3.2 a*; KV Reeuwijk geeft aan dat slechts 50% van de achterban van het GPV op Veling heeft gestemd. Daarom is het beter is als dhr. Veling geen deel meer uitmaakt van de Tweede Kamerfractie.
- *Motie 3.2 b*; KV Kollumerland wil middels motie 3.2 b uitspreken de Tweede Kamerfractie te steunen en vindt dat het nu tijd is eenparig aan de slag te gaan.
- *Motie 3.2 c*; KV IJmond vindt dat er te weinig duidelijkheid is over de politieke verantwoordelijkheid en dat er een duidelijke verantwoordingsstructuur moet komen.
- *Motie 3.2 d*; KV Franerkerdeel merkt op dat het voor een christelijke partij belangrijk is positief over Israël te spreken. De ChristenUnie geen medewerking mag verlenen aan het oprichten van een Palestijnse staat.
- *Motie 3.2 e*; In een toelichting op deze motie geeft KV Hoeksche Waard aan dat de wand tussen CDA en ChristenUnie steeds dunner is geworden. Waar wil de ChristenUnie concessies doen als het gaat om regeringsdeelname? De motie spreekt uit dat hier breed over gediscussieerd moet worden. De voorzitter benadrukt dat het de verantwoordelijkheid is van de politiek leider van de ChristenUnie, de fractievoorzitter, om de politieke lijn te bepalen. Maar op een Uniecongres kan vaker een politiek onderwerp op de agenda staan en het bestuur zal dit organiseren.

Aanbeveling 3.2 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Motie 3.2 a wordt met 7 stemmen voor verworpen. Kars Veling krijgt een staande ovatie.

Motie 3.2 b wordt met bijna algemene stemmen aangenomen. De moties 3.2 c,d en e worden met bijna algemene stemmen verworpen.

- *Motie 4.1 a*; Perspectief wil meer leden betrekken op allerlei fronten.
- *Motie 4.1 b*; KV Haarlem pleit door middel van motie 4.1 b voor een nieuw reglement voor de provinciale unies, zodat leden meer invloed hebben. Het bestuur had dat toegezegd na een besluit van het congres, maar er is nog niks geregeld. De voorzitter geeft aan dat die constatering klopt. Het kost echter veel tijd volgens de voorzitter. De afgevaardigde van Haarlem meent echter dat het in korte tijd kan.
- *Motie 4.1 c*; KV Driebergen-Rijssenburg pleit voor een cultuurverandering, het moet gezelliger en informeler worden.

Aanbeveling 4.1 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

De moties 4.1 a, b en c worden alle drie met een kleine meerderheid verworpen.

- *Motie 4.2 a*; KV Reeuwijk licht de motie toe waarin gevraagd wordt het landelijk bestuur te reorganiseren. Reden hiervoor is dat er veel is misgegaan en de ChristenUnie met een schone lei verder moet.
De voorzitter geeft aan dat er zoveel elementen in de motie worden genoemd dat het lastig is aan te geven wat er precies moet gebeuren.
- *Motie 4.2 b*; Perspectief vraagt in motie 4.2 b om in het najaar te stemmen over een fusievoorstel. De huidige structuur heeft veel bezwaren en het congres heeft eerder uitgesproken niet langer te wachten met een fusie dan noodzakelijk is.
De voorzitter ziet deze motie als een bevestiging van de motie uit maart 2002.
Benard maakt duidelijk dat deze motie een concreet tijdspad uitzet en dat wat anders is dan een begindatum. In een reactie zegt de voorzitter in het najaar een vooruitblik te willen geven op de fusie, maar dat er dan nog geen besluitvorming plaats kan vinden.
- *Motie 4.2 c*; volgens de KV Haarlem sluit deze motie bij de vorige. Er wordt gevraagd om de lokale verenigingen de mogelijkheid te geven vast te fuseren.

Aanbeveling 4.2 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Motie 4.2 a wordt met bijna algemene stemmen verworpen.

Motie 4.2b wordt met 156 stemmen voor en 153 tegen aangenomen. Motie 4.2c wordt eveneens aangenomen.

Aanbeveling 4.3 wordt met bijna algemene stemmen aangenomen.

Na het behandelen van de aanbevelingen komen nog een aantal andere moties ter tafel.

- *Motie Guus Hiddink*; deze wordt na de toelichting geseponneerd.
- *Motie Doetinchem* wordt aangenomen met bijna algemene stemmen. Deze motie houdt in dat de leden zo snel mogelijk op de hoogte worden gesteld van de uitkomsten van dit congres.
- *Motie Wierden-Enter*; een afgevaardigde licht de motie toe. Er zijn in de partij veel goede ideeën, deze moeten gebundeld worden en uitgewerkt worden in een concreet plan. De voorzitter vindt dit een prima idee. De motie wordt aangenomen.
- *Motie Veenendaal*; de KV Veenendaal betoogt dat er een onacceptabele grote kloof is tussen achterban en bestuur. Deze motie wordt met bijna algemene stemmen verworpen.

Na de behandeling van de motie draagt de vice-voorzitter de leiding van de vergadering over aan de voorzitter.

8. Toespraak Kars Veling

Veling is blij met dit goede congres. Wel geeft hij aan het moeilijk gehad te hebben in de afgelopen tijd, mede omdat hij zich verantwoordelijk wist. Maar ondanks de verkiezingen staat de ChristenUnie als een huis. De partij is een beweging van mensen die Christus willen volgen. Vanaf nu moet er gewerkt worden aan een robuuste ChristenUnie, waarin het woord van God centraal staat, een ChristenUnie met een open cultuur en een breed en volwassen program. Veling sluit af met de wens "zegnene God de ChristenUnie en geve God dat de ChristenUnie een zegen mag zijn voor ons land".

9. Toespraak Egbert Schuurman

Senator Schuurman benadrukt dat Christus onze Koning en Heer is. Christus is het die de weg wijst. Het is een voorrecht en een hoge roeping om als christenen actief te zijn en te kunnen zijn in de politiek. Juist met het licht van het Evangelie kunnen we wervend zijn. "Vanaf vandaag gaan we op weg in geloofsbetrokkenheid, in de richting die onze God ons wijst."

10. Sluiting

Het congres zingt gezang 304, waarna de heer Schuurman om 16.45 uur het congres afsluit met gebed.

- **Bijlagen:**

Aangenomen aanbevelingen en moties op een rij:

Aanbevelingen:

1.1. Voortgezet onderzoek is nodig met betrekking tot de omvang van de vaste kern, de potentiële doelgroep en de motieven van kiezers om wel of niet op de ChristenUnie te stemmen.

2.1. De ChristenUnie moet zich voor de ondersteuning van zijn politieke werk nu primair richten op contact met de eigen vaste achterban om deze opnieuw te werven, te binden en te activeren. Daartoe moeten al op korte termijn nieuwe plannen worden opgesteld.

2.2. Politieke inhoud, visie en geloofsbetrokkenheid moeten centrale elementen zijn in de communicatie van de ChristenUnie. De gerichtheid op de christelijk-politieke boodschap moet doorwerken in partijpublicaties zoals HandSchrift, in congressen en campagnebijeenkomsten.

3.1. Het bestuur dient de evaluatie van de kandidaatstelling zo spoedig mogelijk af te ronden en gaat tijdig over tot instelling van een enkelvoudige commissie die de voorbereiding van de nieuwe kandidaatstelling voor de Tweede Kamer ter hand gaat nemen. Daarbij moeten de criteria waaraan aspirant-Kamerleden moeten voldoen tegen het licht gehouden worden. Bij de werving en selectie van kandidaten worden de kiesverenigingen en provinciale contactraden betrokken.

3.2. De gekozen Tweede Kamerfractie wordt aangemoedigd het werk met kracht voort te zetten. Er wordt van de fractie een duidelijke politieke koers en een stevige christelijke oppositie verwacht. De koers van de fractie moet ook aan de basis worden herkend.

4.1. In het kader van de huidige partijstructuur wordt gewerkt aan grotere betrokkenheid en participatie van leden.

4.2. In het kader van de voorgenomen fusie zal een zodanige reorganisatie van de partij plaatsvinden, dat interne betrokkenheid en participatie daardoor bevorderd worden.

4.3. Verdere ontwikkeling van een partijcultuur is wezenlijk voor de beleving van een ChristenUnie-identiteit. De ChristenUnie moet gericht gaan nadenken over de centrale aspecten van de partijcultuur.

Moties

Het congres verzoekt het bestuur:

Motie bij aanbeveling 1.1

- bij het onderzoek zoals genoemd in aanbeveling 1.1 ook de nieuwe kiezersgroep goed in beeld zien te krijgen. Het congres verzoekt deze aanbeveling dienovereenkomstig uit te werken.

Motie bij aanbeveling 2.1

- tot de instelling van een werkgroep 'allochtonen, minderheden, multiculturele samenleving', die allochtonen stimuleert om actief te worden binnen de ChristenUnie, die netwerken van minderheden benadert om hen bekend te maken met de ChristenUnie en – in samenwerking met de Tweede Kamerfractie en het Wetenschappelijk Instituut – gaat werken aan een uitgewerkt standpunt over de multiculturele samenleving.

Moties bij aanbeveling 2.2

De ChristenUnie communiceert duidelijke politieke standpunten en een heldere visie vanuit een persoonlijke bijbelse geloofsovertuiging. In alle publicaties en op alle bijeenkomsten moet deze, op de bijbel gefundeerde politieke boodschap, op een voor alle kiezers duidelijke wijze verwoord worden.

- op korte termijn een visie te ontwikkelen op de organisatie en de verdeling van taken en verantwoordelijkheden van de volgende campagne, waarbij specifiek aandacht is voor het inzetten

van zoveel mogelijk mensen in teamverband, inclusief een nieuw draaiboek voor de verkiezingscampagne. Bij een volgende verkiezingscampagne op provinciaal/regionaal niveau campagneteams in te stellen die door het landelijk campagneteam worden aangestuurd/ondersteund. Bij een volgende verkiezingscampagne goed samen te werken met de leden van de jongerenorganisatie Perspectief.

- dat de communicatie in de aanpak van de ChristenUnie een kernelement moet worden, zodat de partij aan de oorspronkelijke achterban en aan nieuwe doelgroepen helder en duidelijk maakt waarvoor zij staat.

- het curatorium van de Groen van Prinstererstichting te vragen voorstellen te ontwikkelen tot instelling van een breed samengestelde studiec commissie "Politieke inhoud ChristenUnie". Opdracht voor commissie: eenduidige selectie van politieke kernbegrippen te maken en hierop een gezaghebbende toelichting te schrijven. Vraag aan commissie: vooraf een open conferentie te organiseren waarin gezichtspunten aan bod komen, onder meer door een uitnodiging voor papers te publiceren.

Motie bij aanbeveling 3.1

- het evaluatierapport over de kandidaatstelling voor te leggen aan het volgende Uniecongres. Naar aanleiding van het evaluatierapport voor het volgende congres te komen met voorstellen voor wijzigingen in de procedure van de kandidaatstelling en beleid t.a.v. de werving en selectie van en de communicatie met aspirant-Kamerleden en diegenen die hen hebben voorgedragen. Dit voorstel voor criteria voor aspirant-Kamerleden voor te leggen aan het volgende Uniecongres.

Motie bij aanbeveling 3.2

- te constateren dat het nu tijd is om de gelederen weer te sluiten en samen aan de slag te gaan om:
• het profiel en de identiteit van de ChristenUnie meer onder de korenschoof vandaan te halen. • onze vertegenwoordigers in de Tweede Kamer hierbij volop te steunen en Gods zegen toe te bidden • het congres verzoekt het bestuur in de geest van deze motie te handelen.

Moties bij aanbeveling 4.2

- ruim voor het najaarscongres van 2002 een formeel voorstel tot fusie in te dienen dat tijdens dit najaarscongres in stemming kan worden gebracht. In dit voorstel te voorzien in vernieuwde statuten en reglementen met daarin een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen Uniebestuur, Uniecongres en andere organen binnen de gefuseerde partij, alsmede aangepaste modelreglementen voor lokale en provinciale unies.

- lokale fusies mogelijk te maken en verzoeken van lokale unies voor toestemming tot fusie vanaf heden te honoreren.

Extra moties

- Het congres verzoekt het bestuur een goed verslag van deze dag te maken en dit binnen een week aan de leden te versturen.

- Het congres verzoekt het bestuur dat de aanbevelingen worden uitgewerkt tot een concreet plan van aanpak en een periodieke evaluatie en rapportage plaatsvindt op basis hiervan en in samenspraak met de partijleden.